

Dokumentas atspausdintas iš teismų praktikos paieškos sistemos INFOLEX. Praktika
(www.teismupraktika.lt)

Kortelė:

1694794_RegNr_eA-691-1062/2019

<http://www.infolex.lt/tp/1694794>

Administracinė byla Nr. eA-691-1062/2019
Teisminio proceso Nr. 3-61-3-01110-2017-6 Procesinio sprendimo kategorija 6.6
(S)

LIETUVOS VYRIAUSIASIS ADMINISTRACINIS TEISMAS

N U T A R T I S
LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2019 m. sausio 30 d.
Vilnius

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Stasio Gagio (kolegijos pirmininkas), Ryčio Krasausko ir Ramutės Ruškytės (pranešėja), teismo posėdyje apeliacine rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinę bylą pagal trečiojo suinteresuoto asmens V. S. apeliacinį skundą dėl Vilniaus apygardos administracinio teismo 2017 m. spalio 24 d. sprendimo administracinėje byloje pagal pareiškėjo uždarnosios akcinės bendrovės „Žemaitijos spauda“ skundą atsakovams Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos Centrinei darbo medicinos ekspertų komisijai, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai, tretiesiems suinteresuotiems asmenims Lietuvos Respublikos Valstybinės darbo inspekcijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Klaipėdos teritoriniam skyriui, V. S. dėl sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Teisėjų kolegija

n u s t a t ė:

I.

1. Uždaroji akcinė bendrovė „Žemaitijos spauda“ (toliau – ir pareiškėjas, bendrovė, UAB „Žemaitijos spauda“) kreipėsi su skundu į teismą prašydamas panaikinti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos Centrinės darbo medicinos ekspertų komisijos 2017 m. kovo 9 d. išvadą dėl profesinės ligos diagnozės pagrįstumo Nr. 3EK (13.2)-196 (toliau – ir Išvada).

2. Pareiškėjas skunde nurodė, kad 2016 m. sausio 25 d. kreipėsi į Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos Centrinę darbo medicinos ekspertų komisiją (toliau – ir Komisija) su prašymu ištirti profesinės ligos nustatymo pagrįstumą V. S.. Komisija, išnagrinėjusi pateiktą prašymą, priėmė Išvadą, kad V. S. darbo medicinos gydytojo nustatyta patologija yra profesinės kilmės. Teigė, kad Komisijai pateikė informaciją, apie tai, jog V. S. vaikystėje buvo patyrusi sunkią stuburo traumą bei Komisijos prašė ištirti profesinės ligos nustatymo pagrįstumą, būtent tuo aspektu, ar V. S. patirta trauma neįtakoją profesinio susirgimo bei prašė pakartotinai spręsti klausimą dėl profesinės ligos diagnozės.

3. Pareiškėjas teigė, jog Komisija priimdama ginčijamą Išvadą nesilaikė nustatytų pagrindinių procedūrų, ypač taisyklių, turėjusių užtikrinti objektyvų visų aplinkybių įvertinimą bei sprendimo pagrįstumą, neįvertino aplinkybių, susijusių su galimai V. S. patirta stuburo trauma. Teigė, kad Komisijai buvo pateikta V. S. ambulatorinė sveikatos istorija su joje esančiais duomenimis, kad V. S. 2015 m. rugpjūčio mėn. buvo siunčiama darbo medicinos gydytojo konsultacijai. Pareiškėjas atkreipė dėmesį, jog Komisijai pateiktuose dokumentuose nėra įrašų apie galbūt vaikystėje (paauglystėje) V. S. patirtą stuburo traumą.

4. Pareiškėjas akcentavo, kad Komisija 2016 m. gegužės 20 d. vykusio posėdžio metu priėmė sprendimą kreiptis į V. S. bei VŠĮ Gargždų pirminės sveikatos priežiūros centrą dėl medicininės dokumentacijos pateikimo, tačiau Komisijai reikalaujami medicininiai dokumentai pateikti nebuvo. Komisija sprendimą priėmė negavusi ir neįvertinusi šių svarbių medicininių dokumentų.

5. Nurodė, kad V. S. UAB „Žemaitijos spauda“ pradėjo dirbti 2007 metais. V. S. 2007 metais, 2010 metais, 2012 metais ir 2014 metais buvo atlikti profilaktiniai medicininiai patikrinimai. Profilaktinių patikrinimų metu V. S. neinformavo ją apžiūrinčius gydytojus apie susirgimus, nugaros skausmus. Bendrovės nuomone, susirgimus, kurie šiuo metu nustatyti V. S., ji simuliuoja. Komisija specialistų, ekspertų į posėdį nekvietė, visų medicininių dokumentų neišsireikalavo, jų nevertino, todėl priėmė neteisėtą ir nepagrįstą Išvadą.

6. Atsakovas Centrinė darbo medicinos ekspertų komisija su pareiškėjo skundu nesutiko, prašė skundą atmesti kaip nepagrįstą.

7. Atsiliepime nurodė, jog Komisija 2016 m. sausio 28 d. gavo darbdavio UAB „Žemaitijos spauda“ raštą „Dėl V. S. profesinės ligos pagrįstumo“, kuriame darbdavys prašė ištirti profesinės ligos pagrįstumą bei pakartotinai spręsti klausimą dėl profesinės ligos diagnozės. Rašte buvo nurodoma, kad V. S. nekraudavo iš sunkvežimių polistereno pakuočių ir nuolat viena neatlikdavo kitų krovimo darbų, nes bendradarbius buvo perspėjusi apie vaikystėje patirtą sunkią stuburo traumą. Komisija 2016 m. kovo 18 d. raštu kreipėsi į UAB „Žemaitijos spauda“ dėl prašymo nagrinėjimui reikalingų dokumentų: profesinės ligos patvirtinimo akto I, II dalies, medicininės dokumentacijos ir kitos turimos dokumentacijos, susijusios su bylos tyrimu pateikimo. Darbdavys 2016 m. balandžio 6 d. pateikė Komisijai papildomą dokumentaciją: Išvadą dėl darbo pobūdžio ir sąlygų, Profesinės ligos priežasčių tyrimo aktą, Darbingumo lygio pažymą, Darbingumo lygio dėl nelaimingo atsitikimo darbe ar profesinės ligos pažymą, Profesinės ligos patvirtinimo aktą, UAB „Žemaitijos spauda“ darbininkės V. S. darbo aprašymą, darbo pozos ir judesio tyrimo protokolą. Be to, rašte darbdavys pažymėjo, kad medicininių dokumentų, susijusių su V. S., pateikti negali, nes V. S. nėra davusi tokio leidimo.

8. Komisija 2016 m. gegužės 20 d. vykusio posėdžio metu priėmė sprendimą kreiptis į V. S. bei VŠĮ Gargždų pirminės sveikatos priežiūros centrą dėl medicininės dokumentacijos – asmens

sveikatos kortelės, epikrizių iš stacionarų arba prašomų medicininių dokumentų patvirtintų kopijų pateikimo. Raštą Nr. 3EK (13.2)-457 V. S. ir VŠĮ Gargždų pirminės sveikatos priežiūros centrui išsiuntė 2016 m. birželio 17 d.

9. Atsakovas atsiliepime pažymi, kad 2016 m. liepos 27 d. iš VŠĮ Gargždų pirminės sveikatos priežiūros centro gavo atsakymą su V. S. atsisakymu pateikti medicininius dokumentus Komisijai. Rašte pažymėta, kad Komisija nepatenka į valstybės institucijų sąrašą, kurioms gali būti teikiama konfidenciali informacija apie pacientą. V. S. į Komisijos 2016 m. spalio 21 d. posėdį neatvyko, nors buvo kviesta. Komisija 2016 m. lapkričio 21 d. priėmė sprendimą Nr. 3EK (13.2)-816 kreiptis į gydymo įstaigas: Klaipėdos rajono savivaldybės Gargždų ligoninę, Klaipėdos rajono savivaldybės Gargždų pirminės sveikatos priežiūros centrą, UAB „Salgymeda“, sveikatos centrą „Šviesmeda“, darbo medicinos gydytoją bei pačią V. S. su prašymu pateikti turimą medicininę dokumentaciją. Taip pat 2016 m. lapkričio 25 d. buvo išsiųstas raštas Klaipėdos teritorinei ligonių kasai su prašymu pateikti informaciją apie V. S. teiktas gydymo paslaugas.

10. Atsakovas nesutiko su Bendrovės teiginiais, jog Komisija nevertino pateiktų profilaktinių sveikatos patikrinimų duomenų. V. S. į 2016 m. lapkričio 25 d. Komisijos posėdį neatvyko. Komisija bylos tyrimo eigoje gavo ambulatorinę asmens sveikatos istoriją (F025/a) S-42505 iš VŠĮ Klaipėdos jūrininkų ligoninės II-ojo ambulatorinių konsultacijų skyriaus. Atsakovas mano, kad pareiškėjas nepagrįstai teigia, jog V. S. vengė informuoti ją prižiūrinčius gydytojus apie susirgimus, arba, kad tuos susirgimus, kurie jai nustatyti, simuliuoja. Komisijai pateiktuose medicininiuose dokumentuose informacijos apie tai, kad V. S. vaikystėje (paauglystėje) galimai patyrė stuburo traumą, nebuvo. Pažymėjo, kad priežastinio ryšio tarp darbo sąlygų ir diagnozės nustatymas ar jo nenustatymas priskiriamas darbo medicinos gydytojo kompetencijai. Privalomojo sveikatos patikrinimo medicininės pažymos, asmens medicininės kortelės, kiti medicininiai aspektai Profesinės ligos priežasčių tyrimo akte nėra nagrinėjami.

11. Atsakovas pabrėžia, kad pareiškėjas Komisijai nepateikė patikimų duomenų apie V. S. vaikystėje (paauglystėje) galimai patirtą stuburo traumą. Atsakovas remiasi Nuostatų 26 punktu, kuris nustato, kad jei pareiškėjas per šešis mėnesius nepateikia Komisijai jos prašomų papildomų tyrimų rezultatų ar patikslintos diagnozės, Komisija sprendimą dėl skundo priima vadovaudamasi turima informacija (el. byla I tomas, 35-40 puslapiai).

12. Atsakovas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija (toliau – ir SAM) su pareiškėjo skundu nesutiko, prašė jį atmesti kaip nepagrįstą.

13. Atsiliepime nurodė, kad Komisija informavo SAM apie tai, kad Komisija 2016 m. sausio 28 d. gavo UAB „Žemaitijos spauda“ raštą, kuriuo buvo prašoma ištirti V. S. profesinės ligos pagrįstumą bei pakartotinai spręsti klausimą dėl profesinės ligos diagnozės nustatymo. V. S. profesinės ligos pagrįstumo atvejis buvo nagrinėjamas šios komisijos posėdžiuose, nagrinėjant dokumentus, kurie buvo pateikti tiek pačios V. S., tiek darbdavio, taip pat asmens sveikatos priežiūros įstaigų, kuriose V. S. buvo teiktos asmens sveikatos priežiūros paslaugos.

14. SAM pažymėjo, kad V. S. medicininiuose dokumentuose, gydytojų konsultantų įrašuose nebuvo nurodyta apie galimai buvusias V. S. stuburo traumas. Darbo medicinos gydytojo profesinės ligos pagrindime nurodoma, kad V. S. stažas 17,35 m. Nuo 2007 m. dirbo spaustuvės darbininke stovimą darbą, susijusį su polistirolo pakuočių, sveriančių 10–50 kg kilnojimu, stumdymu, su dažnais liemens pasilenkimais. Atkreipė dėmesį, kad darbo medicinos gydytojo, patvirtinusio profesinį susirgimą, dokumentuose nėra informacijos apie galimai anksčiau patirtas stuburo traumas.

15. SAM nesutiko su pareiškėjo skundo teiginiais, jog Komisija nevertino pateiktų visų dokumentų visumos, taip pat, kad V. S. vengė informuoti ją apžiūrinčius gydytojus apie susirgimus. SAM teigimu, Komisija vertino visus V. S. medicininius dokumentus, tačiau duomenų apie pareiškėjo nurodomą stuburo traumą minėtuose medicininiuose dokumentuose nebuvo (I t., b. l. 111–114).

16. Trečiasis suinteresuotas asmuo V. S. su pareiškėjo skundu nesutiko, prašė jį atmesti kaip neteisėtą ir nepagrįstą.

17. Atsiliepime nurodė, kad UAB „Žemaitijos spauda“ dirbo nuo 2007 m. lapkričio 7 d. iki 2016 m. sausio 21 d. darbininke. Jai diagnozuota liga yra darbo pobūdžio, susijusio su krovinių kėlimu ir pernešimu, bei darbo poza pasekmė. Jokios stuburo traumos vaikystėje patyrusi nebuvo. V. S. teigimu, šią aplinkybę patvirtina jos 2016 m. spalio 4 d. prašymas, VšĮ Gargždų pirminės sveikatos priežiūros centro 2016 m. spalio 14 d. atsakymas Nr.682, Klaipėdos rajono savivaldybės administracijos 2016 m. rugsėjo 26 d. atsakymas Nr. (8.15)AA1-343 bei liudytojų paaiškinimai (I t., b. l. 115–118).

18. Trečiasis suinteresuotas asmuo Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Klaipėdos teritorinis skyrius (toliau – ir VDI Klaipėdos skyrius) atsiliepime nurodė, kad gavęs pranešimą apie įtariamą profesinę ligą, VDI Klaipėdos skyrius pagal jam priskirtą kompetenciją ištyrė profesinės ligos priežastis ir 2015 m. lapkričio 11 d. surašė Profesinės ligos priežasčių tyrimo aktą Nr. S-231. Su minėtu aktu buvo supažindinti visi profesinės ligos tyrime dalyvavę asmenys. V. S., nesutikdama su Profesinės ligos priežasčių tyrimo aktu, pateikė nesutikimo motyvus, kurie buvo išnagrinėti ir pridėti prie Profesinės ligos priežasčių tyrimo akto medžiagos. UAB „Žemaitijos spauda“ taip pat susipažino su Profesinės ligos priežasčių tyrimo aktu, tačiau jokių pastabų, nesutikimo motyvų nepateikė. VDI Klaipėdos skyrius prašė ginčą spręsti teismo nuožiūra (I t., b. l. 160–163).

II.

19. Vilniaus apygardos administracinis teismas 2017 m. spalio 24 d. sprendimu pareiškėjo UAB „Žemaitijos spauda“ skundą patenkino. Panaikino Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos Centrinės darbo medicinos ekspertų komisijos 2017 m. kovo 9 d. Išvadą Nr. 3EK(13.2)-196 bei įpareigojo Komisiją iš naujo išnagrinėti UAB „Žemaitijos spauda“ 2016 m. sausio 25 d. skundą.

20. Teismas nustatė, kad nagrinėjamoje byloje ginčas kilo dėl Komisijos 2017 m. kovo 9 d. išvados Nr. 3EK(13.2)-196 teisėtumo ir pagrįstumo.

21. Teismas nustatė, kad Komisija 2017 m. kovo 9 d. išvadoje Nr. 3EK(13.2)-196 konstatavo, kad V. S. darbo medicinos gydytojo nustatyta (*duomenys neskelbtini*), būklė po operacinio gydymo 2015 m. kovo 31 d., (TLK M51.1 Z57.8) veikiant krovinių kėlimui ir pernešimui ir darbo pozai yra profesinės kilmės (I t., b. l. 26–30, 41–45).

22. Profesinių ligų tyrimo ir apskaitos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. rugsėjo 8 d. nutarimu Nr. 881 (toliau – ir Profesinių ligų nuostatai) 28 punktas

nustato, kad profesinės ligos diagnozę nustato arba jos nenustato darbo medicinos gydytojas, ištyręs ir įvertinęs darbuotojo sveikatos būklę ir profesinės ligos priežasčių tyrimo akte pateiktus duomenis.

23. Teismas nustatė, kad VšĮ Klaipėdos Jūrininkų ligoninės 2-ojo ambulatorinių konsultacijų skyrius pranešimą apie V. S. įtariamą profesinę ligą Valstybinės darbo inspekcijos Klaipėdos skyriui pateikė 2015 m. rugpjūčio 20 d. (I t., b. l. 87). VDI Klaipėdos skyrius 2015 m. lapkričio 11 d. surašė Profesinės ligos priežasčių tyrimo aktą Nr. S-231 (I t., b. l. 61–62). VšĮ Klaipėdos Jūrininkų ligoninės 2-ojo ambulatorinių konsultacijų skyriaus darbo medicinos gydytojas, remdamasis Profesinės ligos priežasčių tyrimo aktu, 2015 m. gruodžio 26 d. surašė Profesinės ligos patvirtinimo aktą (I t., b. l. 19, 63). Profesinės ligos patvirtinimo akte Nr. 86 nurodyta profesinės ligos diagnozė pagal (*duomenys neskelbtini*) t. y. prof. (*duomenys neskelbtini*). Būklė po operacinio gydymo 2015 m. kovo 31 d. Ligos sukeltos fizinių veiksmų. Profesinės ligos priežastis: krovinių kėlimas ir pernešimas, darbo poza. Profesinės ligos eiga – lėtinė.

24. Darbingumo lygio dėl nelaimingo atsitikimo darbe ar profesinės ligos pažyma DLN-N Nr. 0024953 patvirtina, kad V. S. nustatytas penkiasdešimt penkių proc. darbingumo lygis. Darbingumo lygio priežastis – 27.4 profesinė liga. Profesinės ligos nustatymo data – 2015 m. lapkričio 26 d. Profesinės ligos tyrimo ir patvirtinimo 2015 m. lapkričio 26 d. aktas Nr. 86. Diagnozės kodas pagal (*duomenys neskelbtini*) (I t., b. l. 17).

25. Darbingumo lygio pažyma DL-1 Nr. 0926584 patvirtina, kad pareiškėjai nuo 2015 m. gruodžio 1 d. nustatytas penkiasdešimt penkių proc. darbingumo lygis dėl priežasties – 27.1 ligos arba būklės. Diagnozės kodas pagal (*duomenys neskelbtini*) (I t., b. l. 18).

26. Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – ir NDNT) Klaipėdos II teritorinis skyrius 2015 m. gruodžio 18 d. pateikė Išvadą dėl darbo pobūdžio ir sąlygų Nr. DPS-2845 (I t., b. l. 11). Išvadoje nurodyta, kad V. S. negali dirbti veikiant fizikiniams rizikos veiksniams – visą kūną veikiančios vibracijos poveikio, veikiant ergonominiams rizikos veiksniams: keliant krovinius rankomis, kai krovinio svoris daugiau kaip 10 kg, darbą susijusį su priverstiniais liemens palenkimais.

27. Pagal Profesinių ligų nuostatų 34 punktą darbuotojas ar darbdavys, kurio įmonėje buvo atliekamas darbuotojo darbo sąlygų tyrimas, arba Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – ir VSDFV), nesutinkantys su profesinės ligos patvirtinimo aktu gali jį skųsti Komisijai. Komisija, išnagrinėjusi skundą, surašo išvadą dėl profesinės ligos pagrįstumo ir priima sprendimą ankstesnio tyrimo metu surašytą profesinės ligos patvirtinimo aktą palikti galioti ar įpareigoja darbo medicinos gydytoją surašyti naują.

28. Bylos duomenimis nustatyta, kad į Komisiją 2016 m. sausio 25 d. kreipėsi darbdavys UAB „Žemaitijos spauda“, nesutikdamas su V. S. diagnozuota profesine liga (I t., b. l. 9–10, 46–47). Bendrovė skunde nurodė, kad V. S. nepateikė medicininių dokumentų, kuriuose būtų užfiksuota jos vaikystėje patirta stuburo trauma, o diagnozuojant profesinę ligą, nebuvo ši trauma vertinama. Taip pat Bendrovė prašyme nurodė, kad V. S. nekraudavo iš sunkvežimių polistereno pakuočių ir nuolat viena neatlikdavo kitų krovimo darbų, nes buvo perspėjusi bendradarbius apie vaikystėje patirtą sunkią stuburo traumą.

29. Centrinės darbo medicinos ekspertų komisijos uždavinius, funkcijas, teises reglamentuoja Centrinės darbo medicinos ekspertų komisijos nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2008 m. sausio 16 d. įsakymu Nr. V-37 (Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. balandžio 25 d. įsakymo Nr. V-506 redakcija) (toliau – ir Komisijos nuostatai). Vadovaujantis Komisijos nuostatų 16 punktu pareiškėjai kreipdamiesi į Komisiją privalo pateikti Profesinės ligos priežasčių tyrimo aktą, Profesinės ligos patvirtinimo aktą, kitus, pareiškėjo nuomone, reikalingus dokumentus.

30. Byloje esantys duomenys patvirtina, kad Komisija, teikdama išvadą dėl profesinės ligos diagnozės V. S. pagrįstumo, vertino V. S. darbo aprašymą (I t., b. l. 48, 64–67), darbuotojos asmeninių apsaugos priemonių apskaitos korteles (I t., b. l. 51, 52, 54, 55). VDI Klaipėdos skyriaus 2015 m. lapkričio 11 d. Profesinės ligos priežasčių tyrimo aktą Nr. S-231 (I t., b. l. 61–62) Viešosios įstaigos Klaipėdos Jūrininkų ligoninės 2-ojo ambulatorinių konsultacijų skyriaus 2015 m. lapkričio 26 d. Profesinės ligos patvirtinimo aktą Nr. 86 (I t., b. l. 63), privalomojo sveikatos tikrinimo išvadas (I t., b. l. 70–74), Epikrizes (I t., b. l. 83, 84, 85, 86), išrašus iš medicininių dokumentų (I t., b. l. 88, 89), Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2016 m. kovo 2 d. sprendimą Nr. SS-591 „Dėl V. S. darbingumo lygio“ (I t., b. l. 121–125), Darbingumo lygio pažymas (I t., b. l. 126, 127).

31. Darbdavys UAB „Žemaitijos spauda“ kreipdamasis į Komisiją nurodė, jog būtina išreikalauti ir kitus V. S. medicininius dokumentus, kurių darbdavys pateikti negali dėl objektyvių priežasčių.

32. Pagal Komisijos nuostatų 9.1. punktą Komisija atlikdama savo funkcijas turi teisę gauti iš VDI teritorinio skyriaus, VSDFV teritorinio skyriaus, asmens ir visuomenės sveikatos

priežiūros įstaigų, darbdavių ir kitų institucijų informaciją ir dokumentus, kurių reikia Komisijos funkcijoms vykdyti. Pagal Komisijos nuostatų 5 punktą visa Komisijai pateikta informacija apie darbuotoją, jo atstovą, darbdavį (-ius), kurio (-ių) įmonėje (-ėse) buvo atliekamas darbuotojo profesinių ligų priežasčių tyrimas, laikoma konfidencialia ir gali būti atskleista kitiems asmenims tik Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

33. Komisija 2016 m. lapkričio 21 d. raštu Nr. 3EK (13.2)-816 kreipėsi į V. S., Klaipėdos rajono savivaldybės Gargždų pirminės sveikatos priežiūros centrą, Klaipėdos rajono savivaldybės Gargždų ligoninę, UAB „Salgymeda“, sveikatos centrą „Šviesmeda“, darbo medicinos gydytoją su prašymu pateikti visą turimą medicininę informaciją, asmens sveikatos kortelės, privalomojo sveikatos tikrinimo išvadas, epikrizes iš stacionarų. Komisija vadovavosi Komisijos nuostatų 9.1 punktu minėtame rašte konstatuodama, kad tolimesniam bylos nagrinėjimui pateiktos medžiagos nepakanka (I t., b. l. 78). Bylos duomenys įrodo, jog su analogišku prašymu Komisija į V. S. ir Klaipėdos rajono savivaldybės Gargždų pirminės sveikatos priežiūros centrą kreipėsi ne vieną kartą (I t., b. l. 82, 91, 92). Kaip matyti iš Komisijos posėdžių protokolų, Komisija ne kartą akcentavo, jog sprendimo priėmimui reikalingi papildomi medicininiai dokumentai (I t., b. l. 96–99, 100–102), tačiau jai reikalaujami dokumentai pateikti nebuvo.

34. Teismui pareikalavus, Klaipėdos rajono savivaldybės Gargždų ligoninė ir Klaipėdos rajono savivaldybės Gargždų pirminės sveikatos priežiūros centras pateikė V. S. sveikatos istorijas (II t., b. l. 23, 24). Įrašų, esančių šiuose medicininiuose dokumentuose, Komisija priimdama išvadą dėl V. S. profesinės ligos nustatymo pagrįstumo nevertino. Šią aplinkybę teismo posėdyje pripažino ir Komisijos atstovė.

35. Lietuvos Respublikos Viešojo administravimo įstatymo (toliau – ir VAĮ) 3 straipsnio 1 punkte įtvirtintas įstatymo viršenybės principas reikalauja, kad administraciniai aktai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais būtų pagrįsti įstatymais. Vadovaujantis objektyvumo principu, administracinio sprendimo priėmimas ir kiti oficialūs viešojo administravimo subjekto veiksmai turi būti nešališki ir objektyvūs (VAĮ 3 straipsnio 2 punktas). Atitinkamai VAĮ 8 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad individualus administracinis aktas turi būti pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis, o taikomos poveikio priemonės turi būti motyvuotos.

36. Darbdavys, nesutikdamas su V. S. profesinės ligos nustatymo pagrįstumu, išreiškė abejonę, kad darbo medicinos gydytojas, nustatydamas profesinės ligos diagnozę, galimai neįvertino visų rizikos veiksnių vaikystėje (paauglystėje) patirtos stuburo traumos ir jų įtakos V. S. sveikatai. Komisija šių abejonių nepašalino.

37. Komisijos išvada neatitinka VAĮ 3 straipsnio 2 punkte įtvirtinto objektyvumo principo, kuris šiam ginčui reiškia tai, kad išvadoje turi būti nurodyti realūs faktai, t. y. patvirtinantys arba paneigiantys darbdavio skunde išreikštas abejones dėl V. S. profesinės ligos nustatymo pagrįstumo. Kad šie faktai yra reikšmingi, matyti ir iš paties viešojo administravimo subjektų veiksmų, nagrinėjant V. S. profesinės ligos nustatymo pagrįstumo bylą.

38. Komisija, priimdama ginčijamą sprendimą, nepagrįstai vadovavosi Komisijos nuostatų 26 punktu. Byloje duomenų, jog darbdavys atsisakė pateikti Komisijai jos prašomus dokumentus, nėra.

39. Atsižvelgdamas į šias aplinkybes, teismas darė išvadą, kad Komisija, priimdama sprendimą dėl V. S. profesinės ligos nustatymo pagrįstumo, neįvertino visų ginčui reikšmingų aplinkybių, netinkamai išnagrinėjo darbdavio skundą, pažeidė pagrindines procedūras, o ypač taisykles, turėjusias užtikrinti objektyvų visų aplinkybių įvertinimą ir sprendimo pagrįstumą. Dėl šių priežasčių, teismo vertinimu, Komisijos 2017 m. kovo 9 d. išvada Nr. 3EK(13.2)-196 „Dėl profesinės ligos diagnozės pagrįstumo“ panaikinama ir Komisija įpareigojama iš naujo išnagrinėti UAB „Žemaitijos spauda“ skundą (Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 91 straipsnio 1 dalies 3 punktas).

III.

40. Trečiasis suinteresuotas asmuo V. S. (toliau – ir apeliantė) pateikė apeliacinį skundą, kuriuo prašo panaikinti Vilniaus apygardos administracinio teismo 2017 m. spalio 24 d. sprendimą ir priimti naują sprendimą – nutraukti Vilniaus apygardos administracinio teismo administracinę bylą Nr. eI-3164-484/2017 arba teismui nepatenkinus šio reikalavimo, atmesti UAB „Žemaitijos spauda“ skundą. Prašo priteisti iš pareiškėjo bylinėjimosi išlaidas.

41. Apeliantės nuomone, teismas sprendime ir pareiškėjas UAB „Žemaitijos spauda“ padarė klaidingas išvadas, jog Komisija, priimdama sprendimą dėl V. S. profesinės ligos nustatymo pagrįstumo, neįvertino visų ginčui reikšmingų aplinkybių, netinkamai išnagrinėjo darbdavio skundą, pažeidė pagrindines procedūras, o ypač taisykles, turėjusias užtikrinti objektyvų visų aplinkybių įvertinimą ir sprendimo pagrįstumą dėl ko toks teismo ginčijamas sprendimas turi būti panaikintas ir priimtas naujas sprendimas. Apeliantė teigia, kad pirmosios instancijos teismas šališkas bei priėmė nemotyvuotą ir neargumentuotą sprendimą, netinkamai taikė ir aiškino teisės normas, netinkamai vertino pareiškėjo UAB „Žemaitijos spauda“ skundo priėmimui ir jo nagrinėjimui reikšmingas faktines aplinkybes, teismas neatsakė į pagrindinius (esminius) bylos faktinius ir teisinius aspektus.

42. Komisija atliko teisės aktų nustatyta tvarka jos kompetencijai priskirtus veiksmus, todėl pirmosios instancijos teismas neturėjo pagrindo panaikinti Išvadą ir nustatyti papildomus įpareigojimus – įpareigoti Komisiją iš naujo nagrinėti pareiškėjo UAB „Žemaitijos spauda“ skundą. Pažymi, kad Komisijos 2017 m. kovo 9 d. išvada Nr. 3EK(13.2)-194 dėl V. S. profesinės ligos pagrįstumo yra įsiteisėjusi, UAB „Žemaitijos spauda“ su jos motyvais ir argumentais sutiko ir jos neskundė teismui, taigi, keliamas reikalavimas tik dėl Komisijos 2017 m. kovo 9 d. Išvados Nr. 3EK(13.2)-196, kai šis ginčas tarp tų pačių ginčo šalių, dėl to paties dalyko ir tuo pačiu pagrindu, motyvais ir argumentais jau išspręstas Išvadoje Nr. 3EK(13.2)-194.

43. Komisija tikrina profesinės ligos nustatymo pagrįstumą, todėl nėra pagrindo įpareigoti Komisiją pakartotinai atlikti V. S. nustatytos profesinės ligos pagrįstumo patikrinimą, nes toks įpareigojimas būtų neproporcinga priemonė apeliantės V. S. atžvilgiu, kurios profesinės ligos nustatymo klausimas minėtų teisės aktų nustatyta tvarka tęsiamas nuo 2015 metų.

44. Komisijos išvada nesukelia proceso šalimis teisinių pasekmių. Skundžiama išvada pagal savo turinį nėra individualus administracinis sprendimas, todėl jos panaikinimas negali būti administracinės bylos nagrinėjimo dalyku. Komisija nėra teisinės atsakomybės subjektas, nes nėra juridinis asmuo, todėl Komisija nelaikytina viešojo administravimo subjektu, galinčiu atsakyti už Komisijos veiksmus, dėl ko administracinė byla nutrauktina kaip nepriskirtina administraciniams teismams.

45. Apeliantė nebuvo informuota teismo apie naujus gautus rašytinius įrodymus ir nėra iki šiol informuota, taip pažeidžiant rungimosi procesą, kuri garantuoja šalims turėti galimybę ne tik pateikti įrodymus savo reikalavimams pagrįsti, bet taip pat teisę žinoti ir komentuoti visus įrodymus.

46. Pirmos instancijos teismas neargumentavo ir nemotyvavo ginčijamo sprendimo, kad apeliantė būtų vaikystėje patyrusi stuburo traumą, kuri būtų turėjusi įtaką profesiniam susirgimui, teismas vadovavosi tik subjektyvia nuomone ir rėmėsi tik prielaidomis, tačiau apeliantės nurodytų liudytojų neapklausė, pateiktų rašytinių įrodymų nevertino.

47. Pareiškėjas UAB „Žemaitijos spauda“ neginčijo Darbingumo lygio pažymų, praleido terminą skundui dėl Profesinės ligos patvirtinimo akto Nr. 86 paduoti ir neprašė jo atnaujinti. Tai paneigia teismo motyvus, jog pareiškėjo skundas Komisijai paduotas nepraleidus apskundimo terminą.

48. Pabrėžia, kad apeliantei diagnozuotą ligą sukėlė devynerių darbo metų UAB „Žemaitijos spauda“ pasekmė – darbo pobūdis susijęs su krovinių kėlimu ir jų pernešimu, bei darbo poza. Pažymi, kad jokių kitų priežasčių šiai ligai kilti nėra ir nebuvo nustatyta. Pablogėjus sveikatai,

2009 metais apeliantė kreipėsi į gydytojus, tai patvirtina medicininiai duomenys, kurių pareiškėjas neginčijo ir su šiais sprendimais sutiko. Komisija apeliantės V. S. profesinės ligos diagnozės pagrįstumą vertino turėdama išsamių ir objektyvių medicinos duomenų apie visus reikšmingus V. S. gyvenimo faktus, todėl Komisijos 2017 m. kovo 9 d. išvada Nr. 3EK(13.2)-196 dėl profesinės ligos diagnozės pagrįstumo yra teisėta, argumentuota ir motyvuota.

49. Pareiškėjas UAB „Žemaitijos spauda“ atsiliepime į apeliacinį skundą prašo pirmosios instancijos teismo sprendimą palikti nepakeistą, o trečiojo suinteresuoto asmens V. S. apeliacinį skundą atmesti.

50. Nesutinka su apeliantės V. S. apeliaciniame skunde daryta išvada, kad pareiškėjas UAB „Žemaitijos spauda“ sutiko su išdėstytais nedarbingumo lygį nustatančiais aktais, pažymomis ir sprendimais bei kitais profesinę ligą, kurie anot apeliantės, patvirtinančiais dokumentais *inter alia* byloje nagrinėjamai Komisijos 2017 m. kovo 9 d. išvada Nr. 3EK (13.2)-196 identiška Komisijos 2017 m. kovo 9 d. išvada Nr. 3EK (13.2)-194, nes pastarųjų pareiškėjas neapskundė teisės aktų nustatyta tvarka. Pažymi, jog Darbingumo lygio dėl nelaimingo atsitikimo darbe ar profesinės ligos pažyma DLN-2 Nr. 0024953, Darbingumo lygio pažyma DL-1 Nr. 0926584 kurios patikslintos 2016 m. kovo 2 d. Darbingumo lygio dėl nelaimingo atsitikimo darbe ar profesinės ligos pažyma DLN-2 Nr. 0025336 ir 2016 m. kovo 4 d. Darbingumo lygio pažyma DL-1 Nr. 0943121 skundžiamos nebuvo dėl jų teisinės reikšmės, t. y. šios pažymos yra ginčijamo 2015 m. lapkričio 26 d. profesinės ligos patvirtinimo akto Nr. 86 pasekmė, todėl atskiras jų apskundimas neturėtų jokios įtakos ginčui dėl profesinės ligos nustatymo ir jo pagrįstumo.

51. Nesutinka su apeliantės teiginiu, kad buvo praleistas terminas skundžiant 2015 m. lapkričio 26 d. Profesinės ligos patvirtinimo aktą Nr. 86. Pažymi, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 28 d. nutarimo „Dėl profesinių ligų tyrimo ir apskaitos nuostatų patvirtinimo“ Nr. 487, 34 punkte nustatyta, jog aktą ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo profesinės ligos patvirtinimo akto gavimo galima skųsti Centrinei darbo medicinos ekspertų komisijai. Pareiškėjas į Komisiją dėl 2015 m. lapkričio 26 d. Profesinės ligos patvirtinimo akto Nr. 86 pagrįstumo kreipėsi 2016 m. sausio 25 d., todėl nepraleido apskundimo termino.

52. Nesutinka, kad administracinė byla privalėjo būti nutraukta kaip neteisminga administracinių teismų kompetencijai. Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo (toliau – ir DSSI) 44 straipsnis aiškiai reglamentuoja šių administracinių sprendimų apskundimo tvarką. Todėl, vadovaujantis DSSI 44 straipsnio 8 dalimi bei Profesinių ligų tyrimo ir apskaitos nuostatų 3 punktu, teisę į pažeistų teisių ir teisėtų interesų gynimą ginčijant darbuotojai V. S. nustatytos profesinės ligos pagrįstumą įgyvendino tinkamai, o Vilniaus apygardos administracinis teismas, priimdamas sprendimą, procesinių teisės normų, reglamentuojančių imperatyvų bylos nutraukimą, nepažeidė.

53. Pažymi, kad Komisijos uždavinys – vertinti profesinių ligų diagnozės nustatymo pagrįstumą ar nepagrįstumą pagal pareiškėjų skundus (Komisijos nuostatų 7 punktas). Sprendimas dėl profesinės ligos diagnozės nustatymo ar nenustatymo įforminamas surašant atitinkamą Komisijos išvadą (Komisijos nuostatų 30 ir 31 punktai), kurios apskundimas reglamentuotas DSSI 44 straipsnio 8 dalyje, taigi, Komisija yra speciali ekspertinė institucija, kuriai taikomos VAI nuostatos. Komisija, atlikdama viešąjį administravimą, 2017 m. kovo 9 d. priėmė išvadą Nr. 3EK(13.2)-196 dėl V. S. nustatytos profesinės ligos diagnozės pagrįstumo, kuri laikytina viešojo administravimo subjekto priimtu administraciniu sprendimu, kuris pagal pobūdį ir subjektų, kuriems išvada skirta, ratą, laikytinas individualaus pobūdžio sprendimu (administraciniu aktu), sukeliančiu teises pasekmes.

54. Pareiškėjas sutinka su Vilniaus apygardos administracinio teismo sprendimu, kuriame iš esmės konstatuotas Komisijos 2017 m. kovo 9 d. išvados Nr. 3EK (13.2)-196 neteisėtumas. Byloje nustatyta itin reikšminga nagrinėjamu atveju faktinė aplinkybė, kurią patvirtino Komisijos atstovė – komisija, nagrinėdama pareiškėjo UAB „Žemaitijos spauda“ skundą, nevertino jai Klaipėdos rajono savivaldybės Gargždų ligoninės ir Klaipėdos rajono savivaldybės

Gargždų pirminės sveikatos priežiūros centro pateiktų V. S. sveikatos istorijose esančių įrašų (II t., b. l. 23, 24). Nors pati Komisija, siekdama objektyviai išnagrinėti darbdavio skundą dėl V. S. nustatytos profesinės ligos pagrįstumo, ne kartą kreipėsi į šias įstaigas, konstatuodama, kad tolimesniam bylos nagrinėjimui pateiktos medžiagos nepakanka. Taigi, Komisija nepašalino abejonių, kad V. S. galimai yra turėjusi stuburo traumą, todėl priimta Išvada neatitinka VAĮ 3 straipsnio 2 punkto reikalavimo. Be to, sutiktina su teismo konstatavimu, kad Komisija nepagrįstai vadovavosi Komisijos Nuostatų 26 punktu.

55. Nesutinka su apeliančios argumentais, kad teismas priėmė neišsamų, nemotyvuotą sprendimą, kuris turi būti panaikintas kaip neteisėtas. Byloje jokių įrodymų, pagrindžiančių apeliančios teiginį, kad teismas buvo šališkas, pažeidė proceso rungimosi principą ir/ar kitaip apribojo apeliančios V. S. teisę į įrodinėjimo instituto įgyvendinimą procese.

56. Nesutinka su teiginiu, kad teismas, įpareigodamas Komisiją iš naujo nagrinėti pareiškėjo skundą, peržengė kompetencijos ribas, nes tokio reikalavimo pareiškėjas nereiškė. Pažymi, kad nustatčius komisijos padarytus procedūrinius trūkumus priimant Išvadą, vien Išvados panaikinimu nebūtų pasiektas racionalus sprendimas ginče, t. y. ginčas nebūtų išnagrinėtas iš esmės, todėl įpareigojimas Komisiją iš naujo išnagrinėti UAB „Žemaitijos spauda“ 2016 m. sausio 25 d. skundą visiškai atitinka ABTĮ 88 straipsnio 2 punktą, protingumo, proporcingumo ir teisingumo principų įgyvendinimą ginčijamoje situacijoje.

57. Centrinė darbo medicinos ekspertų komisija sutinka su apeliančios V. S. apeliacinio skundo reikalavimais panaikinti Vilniaus apygardos administracinio teismo sprendimą ir priimti naują sprendimą.

58. Nurodo, jog profesinė liga – ūmus ar lėtinis darbuotojo sveikatos sutrikimas, kuri sukėlė vienas ar daugiau kenksmingų ir (ar) pavojingų darbo aplinkos veiksnių, nustatyta tvarka pripažintas profesine liga. Komisija atliko visapusišką dokumentinės medžiagos tyrimą, siekiant nustatyti ar V. S. profesinė liga buvo nustatyta pagrįstai.

59. Komisija nesutinka su pareiškėjo skunde pateiktais teiginiais, kad Komisija nevertino pateiktų profilaktinių sveikatos patikrinimų duomenų ir teikia nepagrįstą prielaidą, kad pilietė V. S. vengė informuoti ją apžiūrinčius gydytojus apie susirgimus, arba kad tuos susirgimus, kurie jai nustatyti šiandien ji simuliuoja. Nors pareiškėjas teigia, kad V. S. galimai patyrė stuburo traumą vaikystėje (paauglystėje), tačiau Komisijos gautuose medicininuose dokumentuose tokios informacijos nėra.

60. Pažymi, kad priežastinio ryšio tarp darbo sąlygų ir diagnozės nustatymo ar jo nenustatymo, priskiriamas darbo medicinos gydytojo kompetencijai. Ligos diagnozė nustatoma vadovaujantis Profesinių ligų nustatymo kriterijais pagal kuriuos nustatant profesinę ligą, vertinama ligos anamnezė, gyvenimo anamnezė, darbo veiklos raida, profesinės ligos klinika, laboratoriniai, instrumentiniai ir kiti reikalingi tyrimai, privalomųjų sveikatos tikrinimų duomenys, diferencinė diagnostika, asmens sveikatos istorijos duomenys. Nurodo, kad darbo medicinos gydytojui suteikta teisė susieti ligos tyrimo ir patvirtinimo Akte įvardintas galimas įtariamos profesinės ligos priežastis su esamais sveikatos sutrikimais.

61. Pažymi, kad teismui pareikalavus, Klaipėdos rajono savivaldybės Gargždų ligoninė ir Klaipėdos rajono savivaldybės Gargždų pirminės sveikatos priežiūros centras pateikė teismui V. S. sveikatos istorijas. Su minėtais medicininiais dokumentais susipažinti teismas Komisijai nesuteikė galimybių, tačiau teismo sprendime teigiama, kad Komisija, priimdama išvadą, įrašų esančių medicininuose dokumentuose dėl V. S. profesinės ligos nustatymo pagrįstumo, nevertino.

62. Komisija sutinka su apeliančios nuomone, kad teismas nesivadovavo šiai bylai aktualiomis teisės normomis, neišsiaiškino bylai spręsti reikšmingų aplinkybių, nesurinko reikiamų įrodymų, priėmė neteisėtą ir nepagrįstą sprendimą, todėl skundžiamas pirmosios instancijos teismo sprendimas turi būti panaikintas ir priimtas naujas sprendimas.

63. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija prašo V. S. apeliacinį skundą tenkinti ir panaikinti Vilniaus apygardos administracinio teismo sprendimą. Nurodo, jog

atsižvelgiant į aplinkybes, susijusias su Komisijos atliktais veiksmais tiriant V. S. profesinės ligos nustatymo pagrįstumą, teismas darė nepagrįstą išvadą, jog Komisija neturėjo pagrindo vadovautis Komisijos nuostatų 26 punktu, tai pat, kad Komisija neįvertino visų ginčui reikšmingų aplinkybių. Pažymi, kad Komisija priėmė sprendimą visų turimų dokumentų pagrindu, todėl nepagrįsta teismo išvada, jog Komisija netinkamai išnagrinėjo pareiškėjo UAB „Žemaitijos spauda“ skundą.

64. Trečiasis suinteresuotas asmuo Lietuvos Respublikos Valstybinės darbo inspekcijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Klaipėdos teritorinis skyrius nurodo, kad šioje byloje neturi jokio teisinio suinteresuotumo, todėl atsižvelgiant į tai, jog apelianė neskundžia VDI veiksmų, ginčo klausimą byloje palieka spręsti teismui savo nuožiūra.

Teisėjų kolegija

k o n s t a t u o j a:

IV.

65. *Nagrinėjamoje byloje ginčas kilo dėl Centrinės darbo medicinos ekspertų komisijos 2017 m. kovo 9 d. Išvados Nr. 3EK(13.2)-196 teisėtumo ir pagrįstumo. Pirmosios instancijos teismas panaikino šią išvadą, nurodydamas, kad ji neatitinka VAI 3 straipsnio 2 punkte įtvirtinto objektyvumo principo – išvadoje turi būti nurodyti realūs faktai, t. y. patvirtinantys arba paneigiantys darbdavio skunde išreikštas abejones dėl profesinės ligos nustatymo V. S. pagrįstumo, be kita ko, nebuvo gauti ir ištirti sprendimo priėmimui reikalingi papildomi medicininiai dokumentai.*

Dėl priimamų aktų ir jų apskundimo tvarkos

66. Pagal Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo 42 straipsnio 4 dalį (blyai aktuali redakcija galiojusi nuo 2017 m. liepos 1 d.) profesinės ligos skirstomos pagal pasireiškimo laiką ir požymius: 1) lėtinė profesinė liga – darbuotojo sveikatos sutrikimas, kurį sukėlė vienas ar daugiau kenksmingų veiksnių per tam tikrą darbo laiką; 2) ūmi profesinė liga – staigus darbuotojo sveikatos sutrikimas, kurį sukėlė trumpalaikis (vienkartinis arba per vieną darbo dieną) darbo aplinkos pavojingas veiksnys (veiksniai), pasižymintis ūmiu poveikiu. Pagal šio įstatymo 44 straipsnio 5 dalį profesinė liga privalo būti ištirta, profesinės ligos priežasčių tyrimo išvados ir profesinės ligos patvirtinimas turi būti surašyti profesinės ligos priežasčių tyrimo akte ir profesinės ligos patvirtinimo akte Profesinių ligų tyrimo ir apskaitos nuostatuose nustatyta tvarka, vadovaujantis Vyriausybės patvirtintu profesinių ligų sąrašu.

67. Įstatymo 44 straipsnyje 7–8 dalyse nustatyta, kad darbuotojas ar darbdavys, nesutikdami su nelaimingo atsitikimo darbe arba nelaimingo atsitikimo pakeliui į darbą ar iš darbo, arba profesinės ligos priežasčių tyrimo aktais, gali juos skųsti vyriausiajam valstybiniam darbo inspektoriui. Vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus sprendimas dėl pareiškimų, kuriuose skundžiami nelaimingų atsitikimų darbe arba nelaimingo atsitikimo pakeliui į darbą ar iš darbo, arba profesinės ligos priežasčių tyrimo aktai, gali būti skundžiamas teismui Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka. Darbuotojas ar darbdavys, nesutikdami su profesinės ligos patvirtinimo aktu, gali jį skųsti Centrinei darbo medicinos ekspertų komisijai.

68. Iš aptarto teisinio reguliavimo darytina išvada, kad darbuotojas ir darbdavys gali skųsti profesinės ligos priežasčių tyrimo aktą vyriausiajam valstybiniam darbo inspektoriui, o jo sprendimą teismui; taip pat numatyta, kad profesinės ligos patvirtinimo aktas gali būti skundžiamas Centrinei darbo medicinos ekspertų komisijai.

69. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 28 d. nutarimu Nr. 487 (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. rugsėjo 3 d. nutarimo Nr. 881 redakcija) patvirtintų

Profesinių ligų tyrimo ir apskaitos nuostatų (toliau tekste – ir Tyrimo nuostatai) 34 punkte nustatyta, kad darbuotojas ar darbdavys (-iai), kurio (-ių) įmonėje (-ėse) buvo atliekamas darbuotojo darbo sąlygų tyrimas, arba Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, nesutinkantys su profesinės ligos patvirtinimo aktu, ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo profesinės ligos patvirtinimo akto gavimo gali jį skųsti Centrinei darbo medicinos ekspertų komisijai. Tyrimo nuostatų 34 punkte taip pat nustatyta, kad Centrinė darbo medicinos ekspertų komisija, išnagrinėjusi skundą, surašo išvadą dėl profesinės ligos pagrįstumo ir priima sprendimą ankstesnio tyrimo metu surašytą profesinės ligos patvirtinimo aktą palikti galioti ar įpareigoja darbo medicinos gydytoją surašyti naują.

70. Iš pirmiau aptarto teisinio reguliavimo matyti, kad Centrinei darbo medicinos ekspertų komisijai įgaliojimai nagrinėti ginčus dėl profesinės ligos diagnozės nustatymo yra nustatyti įstatymu ir minėtu Vyriausybės 2004 m. balandžio 28 d. nutarimu Nr. 487, todėl atmetinas apeliacinio skundo argumentas, kad Centrinė darbo medicinos ekspertų komisija nelaikytina viešojo administravimo subjektu, jos aktas nesukelia teisinių padarinių ir byla turi būti tuo pagrindu nutraukta. Kartu atmetinas ir apeliantės argumentas, kad darbdavys praleido terminą skundai dėl Profesinės ligos patvirtinimo akto Nr. 86 paduoti, taip pat neginčijo Darbingumo lygio pažymų, nes šioje byloje nagrinėjamas ginčas ne dėl darbo medicinos gydytojo priimto akto ir ne dėl Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos išduotų apeliantės nurodytų pažymų, o dėl Centrinei darbo medicinos ekspertų komisijos priimtos išvados. Bylos duomenimis nustatyta, kad Profesinių ligų patvirtinimo aktas Nr. 86, surašytas 2015 m. lapkričio 26 d. (I t., b. l. 19, 63). Pareiškėjas UAB „Žemaitijos spauda“ registruotą laišką Centrinei darbo medicinos ekspertų komisijai išsiuntė 2016 m. sausio 26 d. (II t., b. l. 72–73), taigi teisėjų kolegija vertina, jog pareiškėjas nepraleido dviejų mėnesių apskundimo termino. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas savo praktikoje yra pasisakęs, kad, aiškinant ABTĮ 65 straipsnio 1–3 dalies normas dėl vieno mėnesio termino pasibaigimo, pažymėtina, jog vieno mėnesio terminas baigiasi atitinkamą mėnesio dieną, t. y. tą dieną, kuri atitinka termino pradžios dieną, apibrėžtą kalendorine data arba nurodant įvykį.

Dėl CDMEK paskirties ir įgaliojimų

71. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2008 m. sausio 16 d. įsakymu Nr. V-37 patvirtintų Centrinės darbo medicinos ekspertų komisijos nuostatų (bylai aktuali redakcija, galiojusi nuo 2014 m. gegužės 1 d. iki 2016 m. balandžio 1 d.) CDMEK uždavinys – vertinti profesinių ligų diagnozės nustatymo pagrįstumą ar nepagrįstumą pagal pareiškėjų skundus (Ekspertų komisijos nuostatų 7 p.). Viena iš Komisijos funkcijų yra teikti išvadas dėl profesinės ligos diagnozės nustatymo ar nenustatymo pagrįstumo (8.3 papunktis). Iš Ekspertų komisijos nuostatų 30 ir 31 punktų matyti, kad sprendimas dėl profesinės ligos diagnozės pagrįstumo ar nepagrįstumo įforminamas surašant atitinkamą CDMEK išvadą. Jei Komisijos sprendimas dėl profesinės ligos pagrįstumo ar nepagrįstumo yra kitoks negu sprendimas, kurį priėmė darbo medicinos gydytojas, Komisija įpareigoja darbo medicinos gydytoją, surašiusį Profesinės ligos patvirtinimo aktą, surašyti naują Profesinės ligos patvirtinimo aktą, apie tai nurodydamas Komisijos išvadoje (32 punktas). Pagal Tyrimo nuostatų 35 punktą Centrinė darbo medicinos ekspertų komisija, išnagrinėjusi skundą, jeigu, jos nuomone, nepakanka duomenų diagnozei nustatyti, gali raštu prašyti Valstybinės darbo inspekcijos teritorinio skyriaus jį papildyti, nurodydamą profesinės ligos priežasčių tyrimo akto papildymo priežastis.

72. Apibendrinant nurodytąjį teisinį reguliavimą nagrinėjamos bylos kontekste, darytina išvada, kad Komisija tiria, ar pagrįstai buvo nustatyta / nenustatyta profesinės ligos diagnozė ir turi įgaliojimus įpareigoti darbo medicinos gydytoją surašyti naują Profesinės

ligos patvirtinimo aktą arba raštu prašyti Valstybinės darbo inspekcijos teritorinio skyriaus jį papildyti, nurodydama profesinės ligos priežasčių tyrimo akto papildymo priežastis.

73. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas yra pažymėjęs, kad CDMEK yra speciali ekspertinė institucija, kuri pagal teisės aktus yra įgaliota nagrinėti ir yra kompetentinga spręsti ginčus dėl profesinių ligų diagnozės nustatymo (nenustatymo) pagrįstumo. Ji tai atlieka pasitelkdama specialias žinias, reikalingas kvalifikuotam duomenų vertinimui medicinine prasme (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2016 m. gruodžio 13 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-916-858/2016).

74. Taigi, priešingai nei teigia apeliantė, ne teismas turėjo vertinti profesinės ligos tyrimo medžiagą (tiek, kiek ji susijusi duomenų vertinimu medicininio aspektu), o CDMEK.

75. Pažymėtina, kad Komisija, atlikdama savo funkcijas, turi plačius įgaliojimus: gauti iš Valstybinės darbo inspekcijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos teritorinio skyriaus (toliau – ir Valstybinės darbo inspekcijos teritorinis skyrius), Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos teritorinio skyriaus asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros įstaigų, darbdavių ir kitų institucijų informaciją ir dokumentus, kurių reikia Komisijos funkcijoms vykdyti (9.1. punktas); priimti sprendimą nedalyvaujant darbuotojui ar jo atstovui, darbdaviui (-iams), jei jiems apie posėdžio laiką ir skundo nagrinėjimą buvo pranešta (9.2. punktas); siųsti asmenis į asmens sveikatos priežiūros įstaigas papildomai ištirti ir patikslinti diagnozės (9.3. punktas); pasitelkti gydytojus specialistus, ekspertus ir kviešti juos dalyvauti Komisijos posėdžiuose, sprendžiant profesinės ligos diagnozės nustatymo pagrįstumo ar nepagrįstumo klausimus (9.4. punktas); kreiptis į Valstybinės darbo inspekcijos teritorinį skyrių dėl papildomos informacijos pateikimo (9.5. punktas); kviešti į Komisijos posėdžius darbuotoją ar jo atstovą, darbdavį (-ius), Fondo valdybos teritorinio skyriaus, Valstybinės darbo inspekcijos teritorinio skyriaus, Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos atstovus, kitus asmenis (9.6. punktas).

76. Teisėjų kolegija pažymi, kad pirmiau nurodyti Komisijos įgaliojimai (teisės) nagrinėjant ginčus dėl profesinių ligų diagnozės nustatymo (nenustatymo) pagrįstumo) kartu suponuoja pareigą kitai šaliai (darbdaviui ir kitoms institucijoms) teikti Komisijai jų turimą informaciją ir dokumentus, taip pat (fizinis ar juridinis asmenis, susijusius su nagrinėjamu ginču) atvykti į Komisijos posėdžius, kai toks poreikis Komisijai vykdant jos funkcijas iškyla. Nuostatų 16 punkte nustatyta, kad pareiškėjas (darbuotojas, darbdavys) Komisijai kartu su skundu, kuriame nurodyti nesutikimo su profesinės ligos patvirtinimo aktu motyvai, pateikia šiuos dokumentus: Profesinės ligos priežasčių tyrimo aktą; Profesinės ligos patvirtinimo aktą; kitus, Pareiškėjo nuomone, reikalingus dokumentus.

77. Konstatuotina, kad nurodytas darbdavio teikiamas dokumentų sąrašas yra baigtinis, nebent jis savo nuožiūra norėtų teikti papildomus, jo nuomone, reikalingus dokumentus. Todėl šių nuostatų 26 punkto nuostata, kad pareiškėjui per 6 mėnesius nuo Nuostatų 16 punkte nurodytų dokumentų gavimo Komisijoje dienos nepateikus Komisijai jos prašomų papildomų tyrimų rezultatų ar patikslintos diagnozės, Komisija sprendimą dėl skundo priima vadovaudamasi turima informacija, negali būti aiškintina kaip leidžianti Komisijai reikalauti iš darbdavio tokių papildomų pačios Komisijos nurodytų tyrimų rezultatų ar patikslintos diagnozės, kuria darbdavys apskritai nedisponuoja ir nebuvo darbdavio pateikta anksčiau. Todėl teisėjų kolegija konstatuoja, kad Sveikatos apsaugos ministerijos teiginys, kad pirmosios instancijos teismas darė nepagrįstą išvadą, jog Komisija neturėjo pagrindo vadovautis Komisijos nuostatų 26 punktu, tiek, kiek jis susijęs su darbdavio pareiga teikti papildomus dokumentus, yra nepagrįstas.

78. Vertinant apeliacinio skundo argumentus, kad teismas neargumentavo ir nemotyvavo ginčijamo sprendimo, kad apeliantė būtų vaikystėje patyrusi stuburo traumą, kuri būtų turėjusi įtaką profesiniam susirgimui, kad apeliantei diagnozuotą ligą sukėlė devynerių darbo metų UAB „Žemaitijos spauda“ pasekmė – darbo pobūdis susijęs su krovinių kėlimų ir jų pernešimu, bei darbo poza; jokių kitų priežasčių šiai ligai kilti nėra ir nebuvo nustatyta, Komisija apeliantės V. S.

profesinės ligos diagnozės pagrįstumą vertino turėdama išsamių ir objektyvių medicinos duomenų apie visus reikšmingus V. S. gyvenimo faktus, teisėjų kolegija pažymi, kad nustatant profesinę ligą, turi būti vertinama: ligos anamnezė; gyvenimo anamnezė (persirgtos ligos, traumos, įpročiai, gyvenimo sąlygos ir kt.); darbo veiklos raida (profesija, darbo pobūdis, kenksmingi darbo aplinkos veiksniai, minimalus kenksmingo darbo aplinkos veiksnio poveikio (ekspozicijos) intensyvumas, minimali kenksmingo darbo aplinkos veiksnio trukmė, privalomų sveikatos tikrinimų duomenys ir kt. duomenys, pateikti Profesinės ligos tyrimo ir patvirtinimo akto I dalyje); profesinės ligos klinika (specifiniai ir / ar nespecifiniai konkrečios ligos simptomai, mišrus kenksmingų darbo aplinkos veiksnių poveikis, individualus jautrumas kenksmingam darbo aplinkos veiksnio poveikiui (lytis, amžius ir kt.) ir kt.; laboratoriniai, instrumentiniai ir kiti reikiami tyrimai; privalomų sveikatos tikrinimų duomenys; diferencinė diagnostika; asmens sveikatos istorijos (F-Nr. 025/a) duomenys; panašių susirgimų (grupinių ar pavienių) buvimas įmonėje; mokslu pagrįsti priežastinių ryšių tarp kenksmingo darbo aplinkos veiksnio ir profesinės ligos įrodymai. (Sveikatos apsaugos ministro 2007 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. V-1087 patvirtintų Profesinių ligų nustatymo kriterijų 6 punktas.

79. CDMEK, gavusi pareiškėjo prašymą įvertinti profesinės ligos nustatymo pagrįstumą, turėjo pirmiausia atlikti kompleksinę dokumentų analizę ir vadovaujantis jai suteiktomis teisėmis nustatyti, ar profesinės ligos diagnozė nustatyta pagrįstai bei surašyti atitinkamą išvadą. Kompleksinė dokumentų analizė reiškia tai, kad CDMEK, atsižvelgdama į Profesinių ligų sąrašą, taip pat profesinės ligos nustatymo kriterijus (jų 6 punktą) turi kompleksiškai įvertinti duomenis apie darbuotojo ligos ir gyvenimo anamnezes, darbo veiklos raidą (profesiją, darbo pobūdį, kenksmingus darbo aplinkos veiksnius ir minimalų jų poveikio intensyvumą bei trukmę ir kt.), profesinės ligos kliniką, asmens sveikatos istorijos ir kitų medicininių dokumentų duomenis (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2011 m. rugsėjo 26 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A⁴⁶-2817/2011; 2016 m. kovo 21 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-930-502/2016).

80. Pažymėtina, kad, pagal ABTĮ (1999 m. sausio 14 d. įstatymo Nr. VIII-1029 redakcija) 3 straipsnį, administraciniai teismai sprendžia ginčus dėl teisės viešojo administravimo srityje. Teismas, pagal jam priskirtą kompetenciją nagrinėdamas ginčą dėl profesinės ligos nustatymo, turi spręsti tik teisės klausimus, t. y. ar CDMEK, patvirtindama arba paneigdama profesinės ligos diagnozę, laikėsi teisės aktų reikalavimų. Būtent – teismas turi nustatyti, ar Komisija tinkamai atliko teisės aktais jos kompetencijai priskirtas funkcijas, ar priimant sprendimą dėl profesinės ligos diagnozės patvirtinimo (nepatvirtinimo) buvo laikomasi CDMEK nuostatais apibrėžtų pagrindinių procedūrų, ypač taisyklių, turėjusių užtikrinti objektyvų visų aplinkybių įvertinimą bei sprendimo pagrįstumą, ar priimtas sprendimas yra pagrįstas nustatytais aplinkybėmis ir ginčo teisinius santykius reguliuojančiomis teisės normomis, ar savo turiniu neprieštarauja aukštesnės galios teisės aktams. Tuo tarpu CDMEK, kaip speciali ekspertinė institucija, taikydama dokumentinės analizės metodą, sprendžia dėl profesinės diagnozės nustatymo, be kita ko, pasitelkdama specialias žinias, reikalingas kvalifikuotam reiškinių vertinimui medicinine prasme (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2013 m. rugsėjo 24 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. A⁶⁰²-1047/2013).

81. Apeliantė teigia, kad teismas nesivadovavo šiai bylai aktualiomis teisės normomis, neišsiaiškino bylai spręsti reikšmingų aplinkybių, nesurinko reikiamų įrodymų, neapklausė apeliantės nurodytų liudytojų.

82. Kaip jau minėta, administracinis teismas, nagrinėdamas ginčus dėl viešojo administravimo subjektų sprendimų teisėtumo, vykdo viešojo administravimo subjektų kontrolę, todėl teismo nagrinėjimo dalyką visų pirma sudaro viešojo administravimo subjekto sprendimai, kuriais asmenims nustatomos teisės ir pareigos (ABTĮ 3 str.). Minėtas proceso administraciniame teisme pobūdis lemia ir įrodinėjimo proceso ypatumus. Įrodinėjimas administraciniame procese prasideda institucijoje, administracinis teismas vertina, ar institucija surinko pakankamai faktinių

duomenų priimti teisėtą sprendimą, todėl įrodinėjimas nagrinėjant bylą administraciniame teisme yra subsidiarinio pobūdžio. Dėl nurodytų motyvų, ABTĮ 81 straipsnyje įtvirtintas aktyvus teismo vaidmuo tiriant administraciniame teisme įrodymus, neturėtų būti suprantamas kaip teismo pareiga surinkti visus įrodymus, patvirtinančius administracinio sprendimo teisėtumą. Administracinio teismo sprendimas yra teisėtas ir pagrįstas, jeigu teismas tinkamai atliko viešojo administravimo subjektų kontrolę, t. y. tinkamai įvertino, ar skundžiamas aktas neprieštarauja aukštesnės galios teisės aktams, ar jį priėmė kompetentingas administravimo subjektas, ar jį priimant nebuvo pažeistos pagrindinės procedūros, ypač taisyklės, turėjusios užtikrinti objektyvų visų aplinkybių įvertinimą bei sprendimo pagrįstumą (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2013 m. birželio 13 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A⁶⁰²-882/2013). Taigi įrodinėjimas administraciniame teisme yra pagalbinio pobūdžio, kuris nesuponuoja teismo pareigos įvertinti visus viešojo administravimo subjekto surinktus įrodymus iš naujo, todėl, kad administracinį sprendimą priima viešojo administravimo institucija, o ne teismas (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2017 m. balandžio 10 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-140-602/2017).

83. Teisėjų kolegijos vertinimu, teismas tinkamai vykdė įrodinėjimo pareigą ir surinko pakankamai įrodymų, patvirtinančių Išvados nepagrįstumą.

84. *Pirmosios instancijos teismo nustatytos aplinkybės nei apeliaciniame skunde, nei Komisijos atsiliepime į apeliacinį skundą nėra paneigtos, o būtent tai, kad 2016 m. lapkričio 21 d. raštu Nr. 3EK (13.2)-816 kreipėsi į V. S., Klaipėdos rajono savivaldybės Gargždų pirminės sveikatos priežiūros centrą, Klaipėdos rajono savivaldybės Gargždų ligoninę, uždarąją akcinę bendrovę „Salgymeda“, sveikatos centrą „Šviesmeda“, darbo medicinos gydytoją su prašymu pateikti visą turimą medicininę informaciją, asmens sveikatos korteles, privalomojo sveikatos tikrinimo išvadas, epikrizes iš stacionarų. Komisija vadovavosi Nuostatų 9.1 punktu minėtame rašte konstatuodama, kad tolimesniam bylos nagrinėjimui pateiktos medžiagos nepakanka (I t., b. l. 78). Bylos duomenys rodo, jog su analogišku prašymu Komisija į V. S. ir Klaipėdos rajono savivaldybės Gargždų pirminės sveikatos priežiūros centrą kreipėsi ne vieną kartą (I t., b. l. 82, 91, 92). Komisijos priimti protokolai taip pat patvirtina, kad Komisija ne kartą akcentavo, jog sprendimo priėmimui reikalingi papildomi medicininiai dokumentai (I t., b. l. 96–99, 100–102), tačiau jai reikalaujami dokumentai pateikti nebuvo. Pirmosios instancijos teismui pareikalavus, Klaipėdos rajono savivaldybės Gargždų ligoninė ir Klaipėdos rajono savivaldybės Gargždų pirminės sveikatos priežiūros centras pateikė V. S. sveikatos istorijas (II t., b. l. 23, 24). Įrašų, esančių šiuose medicininiuose dokumentuose, Komisija nevertino, priimdama išvadą dėl V. S. profesinės ligos nustatymo pagrįstumo. Šią aplinkybę pirmosios instancijos teismo posėdyje pripažino ir Komisijos atstovė.*

85. Minėta, kad Komisija, vertindama profesinės ligos diagnozės pagrįstumą, turi įvertinti, ar priimant profesinės ligos patvirtinimo aktą buvo laikomasi visų Sveikatos apsaugos ministro įsakymu patvirtintų Profesinių ligų nustatymo kriterijų 6 punkte nurodytų kriterijų. Nagrinėjamu bylos atveju akcentuotina, be kita ko, gyvenimo anamnezė (persirgtos ligos, traumos, įpročiai, gyvenimo sąlygos), kenksmingi darbo aplinkos veiksniai, jų intensyvumas, trukmė ir priežastinis ryšys, panašių susirgimų buvimas darbdavio organizacijoje, privalomų sveikatos tikrinimų duomenys, laboratoriniai, instrumentiniai ir kiti reikiami tyrimai; profesinės ligos klinika, diferencinė diagnostika; asmens sveikatos istorijos (F-Nr. 025/a) duomenys; panašių susirgimų (grupinių ar pavienių) buvimas įmonėje; mokslu pagrįsti priežastinių ryšių tarp kenksmingo darbo aplinkos veiksnio ir profesinės ligos įrodymai).

86. Komisijos atliekamas vertinimas turi būti pagrįstas surinktais įrodymais. Iš bylos medžiagos matyti, jog pati Komisija pripažįsta, kad Klaipėdos rajono savivaldybės Gargždų ligoninė ir Klaipėdos rajono savivaldybės Gargždų pirminės sveikatos priežiūros centras teismui pateiktų V. S. sveikatos istorijų nevertino, nes šios istorijos buvo pateiktos tik pirmosios instancijos teismui pareikalavus. Iš bylos medžiagos matyti, kad Komisija nors ir kreipėsi ne kartą dėl šių

dokumentų gavimo, tačiau V. S. nesutiko, kad Komisija juos gautų. Iš bylos medžiagos (I t., b. l. 90) matyti ir tai, kad atsakant į Komisijos paklausimą dėl informacijos pateikimo, UAB „Salgymeda“ atsakė, kad V. S. nesigydė ir jokių duomenų bei ambulatorinės kortelės apie ją UAB „Salgymeda“ neturi, nors Komisijos Išvadoje nurodyta, kad šioje įstaigoje buvo atliktas V. S. privalomas sveikatos tikrinimas, gauti duomenys, kad V. S. gali dirbti (b. l. 28). Šių prieštaravimų Komisija nepašalino. Komisija nepasisakė, dėl laboratorinių, instrumentinių ir kitų tyrimų, esančių minėtuose dokumentuose. Iš byloje esančių medicininių dokumentų matyti, kad V. S. turėjo traumą, skundėsi stuburo skausmais dar iki darbo pradžios UAB „Žemaitijos spauda“ (b. l. 83). Šių aplinkybių sąryšyje su profesine liga nevertino nei Komisija savo priimtoje Išvadoje, nei kreipėsi dėl to į darbo medicinos gydytoją, todėl nėra aišku, kada pirmieji ligos, kuri yra profesinės kilmės, simptomai V. S. pasireiškė.

87. Komisija Išvados sprendimo pagrindime paminėjusi, jog teisės aktuose nėra numatyta, kad kenksmingam darbo aplinkos veiksmui neviršijant leistinų ribinių verčių jis negali lemti profesinės ligos išsivystymo bei tai, kad apie darbo sąlygas, pobūdį, krūvius patvirtino kartu dirbusi su V. S. liudininkė, sprendė, kad negali paneigti profesinio susirgimo pagal turimus byloje duomenis. Teisėjų kolegija konstatuoja, kad pirmosios instancijos teismas teisingai nurodė, kad pagal Komisijos nuostatų 9.1. punktą Komisija, atlikdama savo funkcijas, turi teisę gauti iš Valstybinės darbo inspekcijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos teritorinio skyriaus, Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos teritorinio, asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros įstaigų, darbdavių ir kitų institucijų informaciją ir dokumentus, kurių reikia Komisijos funkcijoms vykdyti. Taigi Komisija turi priimti Išvadą ne tik pagal turimus byloje duomenis, bet priimant Išvadą gauti visą informaciją ir dokumentus, kurių reikia Išvadai priimti.

88. Atsižvelgiant į tai, kad Komisija priėmė Išvadą neturėdama visų reikalingų dokumentų ir negalėjo įvertinti juose esančių medicininių duomenų pagal visus Profesinių ligų nustatymo kriterijus (6 punktas), teisėjų kolegija sutinka su pirmosios instancijos teismo padaryta išvada, kad Komisija neįvertino savo priimtoje Išvadoje visų ginčui reikšmingų aplinkybių, nagrinėdama darbdavio skundą, pažeidė pagrindines procedūras, taisykles, kurios skirtos užtikrinti objektyvų visų aplinkybių įvertinimą ir Išvados pagrįstumą, todėl teismas pagrįstai įpareigojo Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos Centrinės darbo medicinos ekspertų komisiją iš naujo išnagrinėti uždarnosios akcinės bendrovės „Žemaitijos spauda“ 2016 m. sausio 25 d. skundą.

89. Apeliantės teiginiai, kad pirmosios instancijos teismas buvo šališkas, pažeidė proceso rungimosi principą ir/ar kitaip apribojo apeliantės V. S. teisės proceso metu, kaip nepagrįsti, atmestini. Teismas neišsprendė bylos iš esmės, o tik įpareigojo Komisiją iš naujo išnagrinėti UAB „Žemaitijos spauda“ skundą (Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 91 straipsnio 1 dalies 3 punktas), todėl rungimosi principo nepažeidė.

90. Kartu atmestinas ir apeliantės argumentas, kad nėra pagrindo įpareigoti Komisiją pakartotinai atlikti V. S. nustatytos profesinės ligos pagrįstumo patikrinimą, nes toks įpareigojimas būtų neproporcinga priemonė apeliantės V. S. atžvilgiu, kurios profesinės ligos nustatymo klausimas minėtų teisės aktų nustatyta tvarka tęsiamas nuo 2015 metų. Iš bylos medžiagos matyti, kad pati apeliantė savo veiksmais procesą vilkino neatvykdama į Komisiją, drausdama jai susipažinti su mediciniais dokumentais priimant Išvadą, dėl ko Komisija neturėjo visų duomenų ir informacijos, būtinos Išvadai priimti.

91. Apibendrinama tai, kas išdėstyta, teisėjų kolegija konstatuoja, jog pirmosios instancijos teismas, išnagrinėjęs bylą, iš esmės tinkamai patikrino viešojo administravimo subjekto priimto sprendimo teisėtumą, teisingai sprendė, kad Komisijos priimtas sprendimas (Išvada) nėra tinkamai pagrįstas nustatytomis aplinkybėmis, teismas proceso teisės normų pažeidimų nepadarė, todėl priėmė teisėtą ir pagrįstą sprendimą, kurio naikinti apeliaciniame skunde išdėstytais argumentais nėra pagrindo. Remiantis tuo, pirmosios instancijos teismo sprendimas paliktinas nepakeistas, o apeliacinis skundas atmestinas.

92. Kartu paminėtina, kad Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikoje yra konstatuota, jog teismo sprendimas, kuriuo buvo panaikintas viešojo administravimo subjekto priimtas aktas dėl to, kad jame nėra aiškūs jo priėmimo motyvai, nereiškia, jog viešojo administravimo subjektas yra įpareigojamas priimti priešingą sprendimą – šiuo atveju viešojo administravimo subjektas gali priimti bet kokią sprendimą (ir tokį patį, koks buvo priimtas anksčiau), tačiau jame turi būti aiškiai nurodyti tokio sprendimo priėmimo motyvai (šiuo aspektu žr., pav., 2014 m. sausio 8 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A⁶⁰²-2008/2013; 2014 m. vasario 4 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A⁶⁰²-120/2014).

93. Apeliantė V. S. ir UAB „Žemaitijos spauda“ prašo priteisti bylinėjimosi išlaidas. Atsižvelgiant į tai, kad apeliacinis skundas V. S. atmetas, išlaidų klausimas šiame nagrinėjimo etape nespėjimas. UAB „Žemaitijos spauda“ prašo atlyginti 350 Eur išlaidas advokato teisinėms paslaugoms apmokėti, rengiant atsiliepimą į apeliacinį skundą. Pareiškėjas pateikia 2017 m. lapkričio 28 d. advokato pateiktą sąskaitą už teisinės paslaugas, 2017 m. lapkričio 29 d. mokėjimo nurodymą bei detalizuotą užmokesčio už teisinės paslaugas paskaičiavimo pažymą (II t., b. l. 101–104). Pagal ABTĮ 40 straipsnio 1 dalį, proceso šalis, kurios naudai priimtas sprendimas, turi teisę gauti iš kitos proceso šalies savo išlaidų atlyginimą. Atsižvelgiant į tai, kad UAB „Žemaitijos spauda“ skundą pirmosios instancijos teismas patenkino iš dalies – įpareigojo Komisiją iš naujo išnagrinėti UAB „Žemaitijos spauda“ 2016 m. sausio 25 d. skundą, pareiškėjui priteistina 50 procentų jo prašomos sumos, t. y. 175 Eur iš atsakovo Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos Centrinės darbo medicinos ekspertų komisijos.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 144 straipsnio 1 dalies 1 punktu, teisėjų kolegija

n u t a r i a:

Trečiojo suinteresuoto asmens V. S. apeliacinį skundą atmesti.

Vilniaus apygardos administracinio teismo 2017 m. spalio 24 d. sprendimą palikti nepakeistą.

Priteisti uždarajai akcinei bendrovei „Žemaitijos spauda“ iš atsakovo Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos Centrinės darbo medicinos ekspertų komisijos 175 Eur (šimtą penkiasdešimt septynis eurus) bylinėjimosi išlaidų.

Nutartis neskundžiama.

Teisėjai Stasys Gagys

Rytis Krasauskas

Ramutė Ruškytė